

เจาะลึกอาเซียน

๑. ย้อนรอยอาเซียน

จากอดีตในดินแดนแห่งคาบสมุทรของเอเชียอาคเนย์ ซึ่งชนาบด้วยทะเลจีนใต้และมหาสมุทรอินเดีย แหล่งอารยธรรมที่สมบูรณ์ ทรัพยากรธรรมชาติปริมาณมหาศาลทั้งบนแผ่นดิน และในทะเล

ทุกประเทศล้วนผ่านบทเรียนในอดีตที่เจ็บปวดจากการยึดครองของชาติตะวันตก การมีประวัติศาสตร์ที่ร่วมกันและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ผันเปลี่ยนไป มาสู่ยุคของการรวมกลุ่มของประเทศเพื่อการต่อรองทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้เกิดแนวคิดการรวมดินแดนในแถบนี้เข้าด้วยกันเป็นหนึ่งเดียวที่เรารู้จักกันในชื่อ “อาเซียน”

ประวัติของอาเซียนเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๐

โดยเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๑๐ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ได้ร่วมก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN : The Association of South East Asian Nations)

ปี พ.ศ.๒๕๒๗ บรูไน ดารุสซาลาม ได้เข้ามาเป็นสมาชิก

ปี พ.ศ.๒๕๓๘ เวียดนามได้เข้ามาเป็นสมาชิก

ปี พ.ศ.๒๕๔๐ พม่าและลาวเข้ามาเป็นสมาชิก และปี พ.ศ.๒๕๔๒ ประเทศสุดท้ายคือ กัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ปัจจุบันอาเซียนมีประเทศสมาชิกทั้งหมด ๑๐ ประเทศ

๒. ความแตกต่างในภูมิภาคนี้มีอะไร ?

สิ่งที่แตกต่างของประเทศในอาเซียน คือ จำนวนประชากร ขนาดของพื้นที่ ศาสนาและภาษา แยกเป็นแต่ละประเทศได้ดังนี้

รัฐบรูไนดารุสซาลาม (State of Brunei Darussalam) มีประชากร ประมาณ ๔ แสนคน ขนาดพื้นที่ ๕,๐๐๐ ตารางกิโลเมตรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ภาษาที่ใช้คือ บาซาร์ มาเลย์

ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia) มีประชากร ประมาณ ๑๔ ล้านคน ขนาดพื้นที่ ๑๘๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ภาษาที่ใช้คือเขมร

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia) มีประชากร ประมาณ ๒๔๐ ล้านคน ขนาดพื้นที่ ๒๔๐,๐๐๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม ภาษาที่ใช้คือบาซาร์อินโดนีเซีย

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic) มีประชากร ประมาณ ๖ ล้านคน ขนาดพื้นที่

:::ASEAN:::

๑๓๖,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ภาษาที่ใช้คือลาว

มาเลเซีย (Malaysia) มีประชากรประมาณ ๒๘ ล้านคน ขนาดพื้นที่ ๓๒๙,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ภาษาที่ใช้คือบารุซามาเลย์

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (The Republic of the Union of Myanmar) หรือที่เราเรียกว่า พม่า มีประชากร ประมาณ ๕๔ ล้านคน ขนาดพื้นที่ ๖๗๘,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ภาษาที่ใช้คือพม่า

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines) มีประชากร ประมาณ ๙๕ ล้านคน ขนาดพื้นที่ ๒๙๘,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ ภาษาที่ใช้คือตากาล็อกและอังกฤษ

สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore) มีประชากร ประมาณ ๕ ล้านคน ขนาดพื้นที่ ๗,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ภาษาที่ใช้คืออังกฤษและบารุซามาเลย์

ราชอาณาจักรไทย (Thailand) มีประชากรประมาณ ๖๔ ล้านคน ขนาดพื้นที่ ๕๐๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ภาษาที่ใช้คือไทย

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam) มีประชากรประมาณ ๘๘ ล้านคน ขนาดพื้นที่ ๓๓๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ภาษาที่ใช้คือเวียดนาม

ความแตกต่างของอาเซียนไม่ได้เป็นอุปสรรคสำคัญในการรวมกลุ่ม แต่กลับเป็นจุดแข็งของอาเซียนซึ่งทำให้เกิดจุดแข็งสำหรับการเป็นกลุ่มประเทศที่หลายประเทศรวมทั้งประเทศมหาอำนาจสนใจ

๓. ประเทศมหาอำนาจมองอาเซียนอย่างไร ?

ประเทศมหาอำนาจที่เราจะพูดถึงในปัจจุบัน นอกจากสหรัฐอเมริกาแล้ว ประเทศจีนก็เป็นประเทศที่กำลังก้าวขึ้นสู่ความเป็นมหาอำนาจในอนาคตอันใกล้นี้ สองประเทศนี้มองอาเซียนอย่างไร

๓.๑ สหรัฐอเมริกา

ภายหลังสหภาพโซเวียตล่มสลาย สหรัฐอเมริกาก็เป็นมหาอำนาจเพียงประเทศเดียวในโลกและแน่นอนที่สุดความเป็นมหาอำนาจสำคัญ คือ อำนาจด้านการทหาร สหรัฐอเมริกามีพันธมิตรทางทหารทั่วโลก และมีบทบาททางทหารทั่วโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สหรัฐฯมีพันธมิตรหลัก ๆ คือ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ พันธมิตรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ไทย

ASEAN

ฟิลิปปินส์ และในออสเตรเลีย รัฐบาลสหรัฐฯ ที่มองว่า จีนจะขยายอิทธิพลออกไปเรื่อย ๆ ซึ่งภูมิภาคสำคัญที่อเมริกาหวังว่าจีนจะขยายอิทธิพลเข้าครอบงำ คือ อาเซียน สหรัฐอเมริกาจึงเริ่มปรับนโยบายใหม่ทั้งหมด

- ✚ การประชุมสุดยอดกับอาเซียนครั้งแรกในปี ๒๐๐๙
- ✚ การส่งทูตมาประจำที่อาเซียน เข้าร่วมประชุม ADMM + 8
- ✚ เปลี่ยนท่าทีเรื่อง SEANWFZ หรือ เขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์
- ✚ เปลี่ยนนโยบายต่อพม่าใหม่หมด

๓.๒ จีน

การก้าวขึ้นมาทางเศรษฐกิจของจีน เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเป็นอย่างมาก ขนาดเศรษฐกิจจีนกำลังจะทำให้จีนเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในโลก และด้วยเหตุที่ประเทศจีนอยู่ใกล้กับภูมิภาคอาเซียนมากกว่าสหรัฐอเมริกา ทำให้จีนรุกคืบเข้าหาอาเซียนได้เป็นอย่างมาก

- ✚ จีนเจรจา FTA กับอาเซียนมาตั้งแต่ปี ๒๐๐๑ เป็น Strategic Partner ของอาเซียน
- ✚ ลงนามรับรอง TAC ของอาเซียน
- ✚ แกล้งจุดยืนเรื่อง SEANWFZ หรือ เขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์

- ✚ ลงนามข้อตกลงด้านการลงทุนกับอาเซียน และตั้งกองทุนช่วยเหลืออาเซียนวงเงิน ๒ หมื่นล้านเหรียญ

เมื่ออยู่ท่ามกลางการขยายอิทธิพลของสองอภิมหาอำนาจ อาเซียนจึงต้องวางแนวทางการสมดุลงานองอำนาจให้ได้ สิ่งที่ทำให้อาเซียนเนื้อหอมขนาดนี้ แน่หนที่สุด อาเซียนมีข้อได้เปรียบกลุ่มประเทศอื่น ๆ ที่เรียกว่า “จุดแข็ง”

๔. จุดแข็งของอาเซียน

ทางกลุ่มประเทศอาเซียนนั้นจุดแข็งต่าง ๆ ที่ทำให้เราได้เปรียบกลุ่มประเทศอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย

๔.๑ คมนาคมสะดวก ไม่ว่าคุณจะเป็นคนประเทศไหน จากส่วนไหนของโลกที่ต้องเดินทางไปมาหาสู่กันในกลุ่มประเทศอาเซียนหรือติดต่อด้านค้าขาย ขนส่งสินค้าภายในกลุ่มก็ตาม สามารถเดินทางไปได้ด้วยหลายเส้นทางที่เชื่อมถึงกันทั้งทางอากาศที่มีสนามบินนานาชาติหลากหลายแห่งในประเทศเฉพาะในประเทศไทยประเทศเดียวก็มีถึง ๑๑ ท่าอากาศยานแล้ว ทางบกที่สามารถเดินทางได้หลายรูปแบบ รถไฟที่มีเส้นทางระหว่างประเทศที่สะดวกสบาย หรือทางน้ำที่ทั้งประเทศสมาชิกมีพื้นที่ติดทะเล และมีท่าเรือที่สามารถขนส่งโดยสารและสินค้าได้ ยกเว้นประเทศลาวประเทศเดียวที่ไม่มีพื้นที่ติดทะเลเลย แต่สามารถ

:::ASEAN:::

ออกสู่ทะเลได้ทางแม่น้ำโขงที่ไหลผ่านเวียดนาม และกัมพูชา

๔.๒ แรงงานราคาถูก ค่าจ้างแรงงานถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกลงทุน อาเซียนถือเป็นกลุ่มประเทศที่มีแรงงานราคาถูกและมีคุณภาพ แรงงานที่มีความสามารถสูง ตอบสนองความต้องการแรงงานได้ดีพอสมควร ประชาชนในอาเซียนเป็นแรงงานที่มีความสามารถอันหลากหลาย และยังมีฝีมือในเรื่องเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทักษะเรื่องภาษาอังกฤษที่มีคนใช้ภาษาอังกฤษที่มากกว่าด้วย ดังนั้นการจะได้แรงงานที่มีคุณภาพนั้นอาเซียนถือเป็นตัวเลือกที่น่าสนใจอันดับแรก ทุกว่าได้

๔.๓ แหล่งรวมทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย เนื่องจากสภาพภูมิประเทศอยู่ในเขตร้อน ดังนั้นทรัพยากรธรรมชาติจึงมีอยู่หลากหลาย ให้สามารถนำไปใช้งานได้มาก และพื้นที่ในเขตร้อนนี้เองเป็นแหล่งรวมของความหลากหลายทั้งพันธุ์พืชและสัตว์มากมาย ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และน้ำที่มากเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกเพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่มากขึ้น จากองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นอาเซียนจึงกลายเป็นผู้ผลิตอาหารสำหรับโลกไปโดยปริยาย

๔.๔ สถานที่ท่องเที่ยวระดับโลก มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม น่าเที่ยวมากมาย ทั้งทะเลภูเขา น้ำตก สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

โบราณสถาน สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชิงอนุรักษ์ที่กำลังได้รับความนิยม ทั้งหมดที่กล่าวมานั้น ล้วนมีอยู่ในหลายประเทศอาเซียน เช่น ประเทศไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย เรียกได้ว่าทุกประเทศ ในอาเซียนนั้นมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และน่าท่องเที่ยวอย่างยิ่งอากาศในภูมิภาคนี้ค่อนข้างอบอุ่น ผู้คนจากซีกโลกเหนือที่มีอากาศหนาวเย็นจึงนิยมมาเที่ยวกันที่นี่ รัฐบาลของประเทศอาเซียนนั้นส่งเสริมธุรกิจและอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งยังให้ชาวต่างชาติลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวได้ด้วย ดังนั้นจึงเป็นข้อดี และจุดแข็งของประเทศอาเซียน ในเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของผู้คนทั่วโลก

๔.๕ แหล่งรวมศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนนั้นมีมายาวนานหลายร้อยปี คนรุ่นเก่าได้ทิ้งมรดกทางวัฒนธรรมเอาไว้แก่คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ และคงรักษาเอาไว้ แต่ละประเทศของอาเซียนนั้น มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันแม้จะอยู่ในภูมิภาคเดียวกันก็ตามที่ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ประยุกต์ข้อดีของแต่ละประเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาศิลปะที่สามารถเผยแพร่สู่สาธารณะให้ได้เข้าถึง และเข้าใจมากขึ้น นอกจากนั้นก็ยังมีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นด้วยสามารถสร้างรายได้จากความแตกต่างนี้ได้ด้วย

:::ASEAN:::

๔.๖ สถาบันการเงินมั่นคง ระบบการเงิน และธนาคารในหลายประเทศค่อนข้างมีความมั่นคงและรัฐบาลส่งเสริมให้ชาวต่างชาติสามารถหาแหล่งเงินในการระดมทุนได้โดยมีนโยบายลดดอกเบี้ยสำหรับนักลงทุนที่ต้องการเงินทุนเพื่อทำธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศในอาเซียน และรัฐบาลในแต่ละประเทศก็สนับสนุนการลงทุนต่าง ๆ อยู่แล้ว ข้อดีแบบนี้จึงเป็นเหตุผลทำให้สามารถดึงดูดเงินทุนจากทั่วโลกมาลงในอาเซียน

๔.๗ ผู้คนเป็นมิตร ในอาเซียนนั้นมีประชากรอยู่มากมายและแตกต่างกันในเรื่อง ภาษา วัฒนธรรม การแต่งกาย ดนตรี อาชีพ หรืออื่น ๆ แต่มีสิ่งเดียวที่คนในอาเซียนนั้นมีคล้าย ๆ กัน นั่นก็คือ ความมีน้ำใจและมิตรไมตรีต้อนรับผู้คนที่หลงใหลมาทำธุรกิจ นักท่องเที่ยวที่หอบเงินมาใช้ในภูมิภาคนี้ หรือคนที่เดินทางมาเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ ต่างชื่นชมในความเป็นมิตรของผู้คนในหลากหลายประเทศในกลุ่มอาเซียนนี้

๔.๘ เทคโนโลยีล้ำสมัย หลายประเทศในอาเซียนนั้นมีบุคลากร สถาบันการศึกษาและองค์ความรู้มากมายที่สามารถคิดค้นสร้างสรรค์เทคโนโลยีต่าง ๆ มาเพื่อตอบสนองผู้คนในประเทศที่ไม่มีสินค้า หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยเอาไว้ใช้งาน โดยเฉพาะประเทศไทย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ เป็นต้น

๔.๙ แหล่งกระจายสินค้า ท่าเรือน้ำลึก หลาย ๆ แห่ง สนามบินนานาชาติ และเส้นทางติดต่อค้าขายที่สำคัญของโลกก็ผ่านอาเซียนด้วยเช่นกัน ดังนั้นไม่ว่าภายในกลุ่มต้องการกระจายสินค้าออกไปนอกภูมิภาคนี้ก็สามารถทำได้ง่าย และยิ่งมีความสะดวกมากขึ้นเมื่อการร่วมมือกันเอื้ออำนวยกัน หรือกลุ่มประเทศอื่น ๆ ต้องการเอาสินค้ามาขายในอาเซียนก็สามารถกระจายสินค้าของตัวเองสู่ประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนได้สะดวกยิ่งขึ้น

๔.๑๐ ฐานการผลิตที่สำคัญ ในประเทศอาเซียนนอกจากสินค้าเกษตรกรรมที่มีมากแล้ว สินค้าต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงในโลกนี้ก็มาตั้งฐานการผลิตในหลายประเทศในอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์

และถ้าเป็นไปตามแผนที่อาเซียนวางไว้ ภายหลังจากปี ๒๐๑๕ เมื่อมีการรวมตัวทางเศรษฐกิจอย่างแข็งแกร่ง การพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็ว การพัฒนาด้านความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคงและสังคมของอาเซียนจะทำให้อาเซียนมีการพัฒนาอย่างมั่นคง เป็นปีกแผ่นเทียบเท่าหรือเหนือกว่า การรวมกลุ่มของประเทศใดในโลก....

:::ASEAN:::

